

PUZZEL: DEMOCRATEN EN REPUBLIKEINEN

OMSCHRIJVING

Aan de hand van beschrijvingen van een aantal bekende presidenten van de VS moeten leerlingen beargumenteren of de president Democraat of Republikein is.

LEERDOEL

- Leerlingen komen meer te weten over de geschiedenis van (presidenten van) de VS.
- Leerlingen leren teksten te analyseren aan de hand van kenmerken van de Democratische en Republikeinse partij.

BRONNEN

- www.isgeschiedenis.nl
- Onderwijskrant ProDemos Who's the next president 2012
- Verschillende Wikipedia-pagina's

DUUR

Ca. 40 minuten

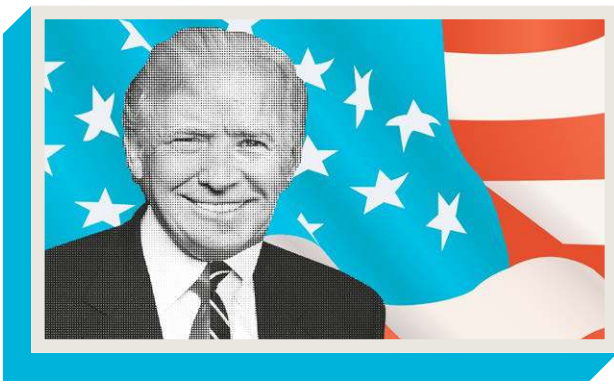
BENODIGDHEDEN

- Werkblad uitgeprint (voor elke leerling één)

HANDLEIDING

1. Deel het werkblad uit en laat de individuele leerlingen het werkblad invullen.
2. Bespreek de opdracht klassikaal na – bij welke partij horen de (oud-)presidenten – en waarom? Op het antwoordmodel kunt u de juiste antwoorden vinden.

NB: we hebben ervoor gekozen om per president vaak maar één inhoudelijk onderwerp aan bod te laten komen in de biografie. Dit onderwerp hebben we gekozen omdat het duidelijk kenmerkt bij welke partij de president hoort. Uiteraard hebben de presidenten in hun termijnen ook wetten getekend en beleid uitgevoerd dat niet kenmerkend is voor de standaard standpunten van hun partij.

ANTWOORDMODEL

NB: De uitleg hoe leerlingen af hadden kunnen leiden bij welke partij een president hoort, is slechts een antwoordindicatie.

Barack Obama was president voor de Democratische partij. Dit is af te leiden uit zijn inzet voor zorgverzekeringen voor alle Amerikanen. De overheid bepaalt met de hervorming van Amerikaanse gezondheidszorg dat burgers verplicht zijn een verzekering te nemen en niet vrij zijn hier hun eigen keuzes in te maken. Zijn steun voor het homohuwelijk laat zijn hervormingsgezindheid zien: je moet niet altijd vasthouden aan tradities.

George W. Bush was president voor de Republikeinse partij. Bush wilde met zijn 'War on Terror' onder meer dat daders hard gestraft zouden worden. Guantánamo Bay staat bekend als gevangenis waar hard gestraft wordt.

Bill Clinton was president voor de Democratische partij. De regels voor bedrijven die hij heeft ingevoerd om werknemers te ondersteunen, laten zien dat hij een rol voor de overheid ziet in het beschermen van werknemers. Vergroting van acceptatie van homoseksuelen in het leger is daarnaast een progressief standpunt.

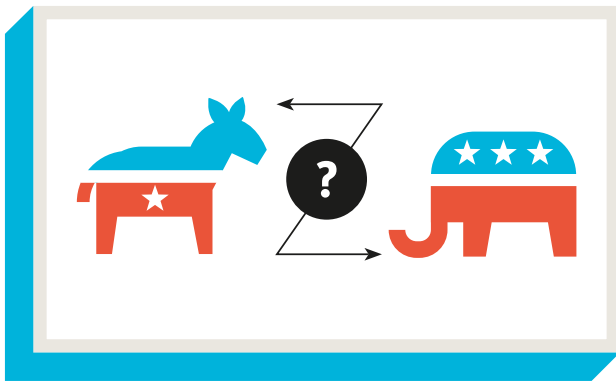
Ronald Reagan was president voor de Republikeinse partij. Reagan wilde de economie stimuleren door bedrijven zoveel mogelijk vrijheid te geven. Vrij ondernemerschap, met zo min mogelijk regels voor bedrijven, past bij het Republikeinse gedachtegoed.

Richard Nixon was president voor de Republikeinse partij. Nixon zorgde voor strenge straffen, als middel om drugs te bestrijden. Het idee dat hard straffen helpt om criminaliteit voor te voorkomen, is in lijn met het Republikeinse gedachtegoed.

John F. Kennedy was president voor de Democratische partij. Hij was op verschillende terreinen hervormingsgezind, wat Democraten kenmerkt. Zijn sociale maatregelen laten ook zien dat hij niet vindt dat iedereen simpelweg voor zichzelf moet zorgen, maar dat de overheid de taak heeft om een vangnet moet bieden voor mensen die hulp nodig hebben. Denk aan ouderen die medische zorg nodig hebben.

Dwight D. Eisenhower was president voor de Republikeinse partij. Republikeinen willen een zo klein mogelijke rol van de overheid. Dit is in lijn met de wens van Eisenhower om de rol van de landelijke regering in te perken.

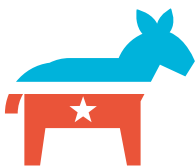
Franklin D. Roosevelt was president voor de Democratische partij. Roosevelt vond dat de overheid op moest komen voor de vele Amerikanen die in de problemen kwamen door de economische crisis. Zijn hervormingsgezindheid, de grotere rol die hij zag voor de overheid en het invoeren van een sociaal vangnet voor arme Amerikanen, laten zien dat zijn standpunten passen bij het gedachtegoed van de Democratische partij.

WERKBLAD > WELKE OUD-PRESIDENTEN WAREN DEMOCRAAT EN WELKE REPUBLIKEIN?

In de Verenigde Staten zijn er twee grote politieke partijen: de Republikeinen (conservatieven) en de Democraten (liberalen). Het logo van de Republikeinen is de olifant. Het logo van de Democraten de ezel.

In de tabel hieronder zie je wat in grote lijnen verschillen in standpunten zijn tussen beide partijen. We beperken ons hierbij tot binnenlandse politiek.

DEMOCRATEN

De overheid moet bepalen aan welke regels burgers zich moeten houden.

Daders moeten de kans krijgen om hun leven te beteren.

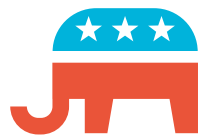
De overheid moet zich actief bemoeien met scholen.

Sterke controle op vuurwapens is belangrijk.

Illegalen hebben bepaalde basisrechten, zoals recht op zorg.

Arme Amerikanen moeten een uitkering kunnen krijgen.

Abortus moet kunnen.

REPUBLIKEINEN

Burgers moeten vrij zijn om hun eigen keuzes te maken.

Daders moeten hard gestraft worden.

Gezinnen moeten bepalen hoe scholen worden ingericht.

Het recht op wapenbezit is belangrijk.

Illegalen hebben geen recht op voorzieningen.

Iedereen moet voor zichzelf zorgen.

Abortus moet verboden zijn.

Je gaat nu ontdekken welke bekende Amerikaanse presidenten Democraat en welke Republikein zijn.

1. Lees van elke Amerikaanse president een korte omschrijving.
2. Kies of de president Democraat of Republikein is. Dit doe je door het logo van de Democraten (ezel) of Republikeinen (olifant) te omcirkelen.
3. Leg je keuze uit aan de hand van de kenmerken van Democraten en Republikeinen. Zie hiervoor tabel links.
4. Doe dit voor alle acht de presidenten.

Tip: vier van de acht (oud-)presidenten zijn/waren Republikein en vier Democraat.

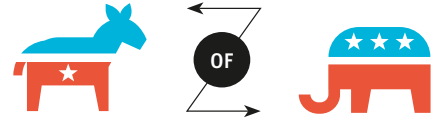
SUCCES!

Barack Obama
(2009 - 2017)

Obama was de 44ste Amerikaanse president en de eerste met een (deels) Afrikaanse afkomst. Hij is ook de eerste Amerikaanse president die openlijk zijn steun gaf aan het homohuwelijk.

Omcirkel:

Leg uit:

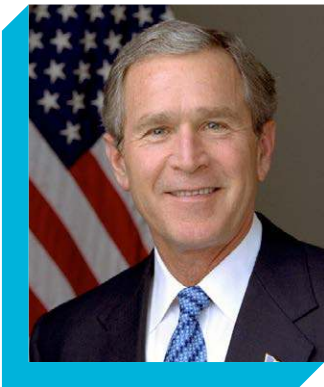

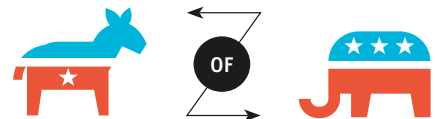
Obama heeft sterk ingezet op de hervorming van de Amerikaanse gezondheidszorg. Hij wilde alle Amerikanen verplichten een zorgverzekering te hebben. Tot dan waren er circa 32 miljoen Amerikanen onverzekerd. Zijn wet hiertoe, bekend als Obamacare, is aangenomen. Met de nieuwe wet mochten verzekeringsmaatschappijen zieke Amerikanen niet meer weigeren.

George W. Bush
(2001 - 2009)

Bush jr. komt uit een politiek nest. Zijn vader was de 41ste president van de Verenigde Staten. Zelf was hij de 43ste president van de Verenigde Staten.

Omcirkel:

Leg uit:

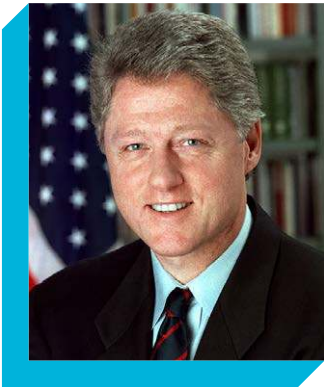

Bush riep na de aanslagen op 9/11, waarbij gekaapte passagiersvliegtuigen zich in de Twin Towers boorden, op tot de zogenoemde 'War on Terror'. Er werden door Bush veel maatregelen genomen in de strijd tegen terrorisme. Eén daarvan was de invasie in Afghanistan, waarbij tientallen strijders van Al Qaida opgepakt en overgebracht werden naar het Amerikaanse detentiecentrum Guantánamo Bay. Er kwam veel kritiek op dit kamp, vanwege schending van mensenrechten en martelingen.

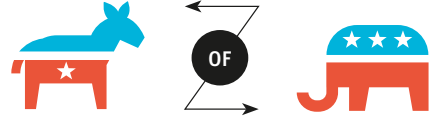
Bill Clinton
(1993 – 2001)

Clinton is de 42ste president van de Verenigde Staten. Persoonlijk kwam Clinton in het nieuws toen hij als president een affaire had met zijn stagiaire. Dit terwijl hij getrouwd was met Hillary Clinton. Hillary Clinton was presidentskandidaat voor de presidentsverkiezingen van 2016.

Clinton wilde ook de acceptatie van homoseksuelen in het leger vergroten. Zo volgde een 'don't ask, don't tell'-beleid. Critici vonden deze aanpak te vrijblijvend.

Als president kwam Clinton op verschillende manieren op voor werknemers. Zo tekende hij een wet die bedrijven vanaf een bepaalde omvang verplichtte om hun werknemers onbetaald verlof te verlenen in geval van ernstige medische problemen of problemen binnen de familie. Ook heeft hij wetgeving getekend voor de verhoging van het minimumloon.

Omcirkel:

Leg uit:

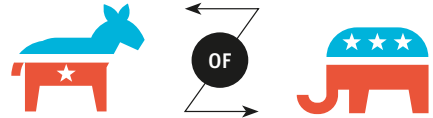

Ronald Reagan
(1981-1989)

Reagan was de 40ste president van de Verenigde Staten. Voordat hij de politiek in ging, had hij een succesvolle carrière als filmacteur.

Dankzij Reagan bestaat de term 'Reaganomics'. Reagan probeerde de Amerikaanse economie te stimuleren door zo veel mogelijk barrières voor mensen om goederen te produceren en diensten aan te bieden weg te nemen. Inkomstenbelastingen werden verlaagd en er kwam minder regulering vanuit de overheid. De macht van de vakbonden werd beperkt.

Omcirkel:

Leg uit:

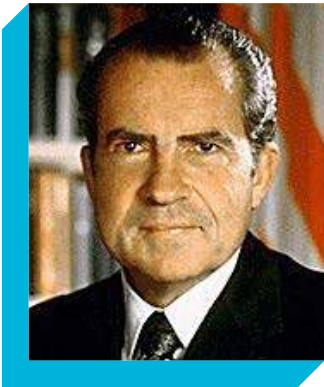

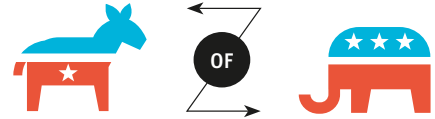

Richard Nixon
(1969-1974)

Nixon was de 37ste president van de VS. Hij is de eerste en tot nu toe enige president die voortijdig moest aftreden, nadat bekend was geworden dat door zijn mensen de andere partij werd afgeluisterd (het Watergateschandaal).

Nixon was de president die de 'War on Drugs' uitriep. Hij richtte hiervoor een organisatie op die drugs moest bestrijden. Er kwamen strenge straffen te staan op gebruik en verkoop van drugs. Omdat Afro-Amerikanen vaker werden gearresteerd en vaak langere celstraffen kregen opgelegd, zorgde de war on drugs voor ongelijkheid en spanningen tussen Afro-Amerikanen en blanke Amerikanen.

Omcirkel:

Leg uit:

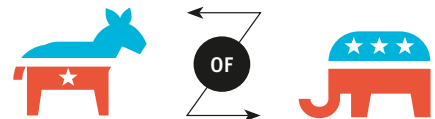

John F. Kennedy
(1961-1963)

Kennedy was de 35ste president van de Verenigde Staten. Kennedy werd in 1963, hetzelfde jaar dat Martin Luther King zijn speech 'I have a dream' hield, bij een bezoek aan Dallas door een sluipschutter vermoord.

Kennedy gaf zijn politiek de naam 'New Frontier'. Hij wilde hiermee uitdrukken dat de VS na de periode van stilstand onder de vorige president weer in beweging moest worden gebracht. Hij stelde sociale maatregelen voor, zoals medische zorg voor ouderen, federale steun voor het onderwijs, de aanpak van stedelijke problemen en een wet tegen discriminatie van Afro-Amerikanen en vrouwen.

Omcirkel:

Leg uit:

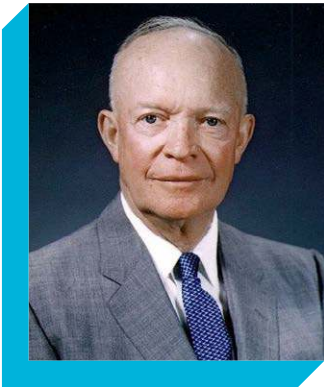

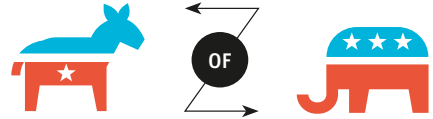

Dwight D. Eisenhower
(1953-1961)

Eisenhower was de 34ste president van de Verenigde Staten. Dit was tijdens het hoogtepunt van de Koude Oorlog. Voor hij president werd, was Eisenhower bevelhebber van de inval in Normandië (D-Day) in de Tweede Wereldoorlog.

Omcirkel:

Leg uit:

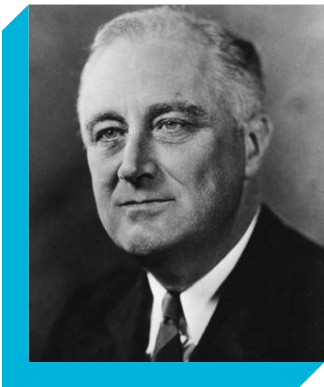

Als president verlaagde hij de belastingen en hoopte hij de rol van de landelijke regering in te perken. Hij had tegelijkertijd wel geld nodig voor militaire doeleinden.

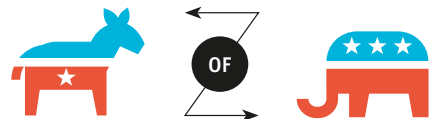
Het Eisenhower Interstate System, het snelwegennetwerk in de VS, heeft zijn naam aan Eisenhower te danken. Het is netwerk van auto-snelwegen door alle staten heen. Het was gebouwd voor zowel auto- en vrachtverkeer als voor militaire doeleinden.

Franklin D. Roosevelt
(1933-1945)

Franklin Roosevelt was de 32ste president van de Verenigde Staten. Hij is de enige president die vier keer herkozen is. Dit record zal nooit meer verbroken worden, omdat sinds 1947 in de wet staat dat een president zich maar één keer herkiesbaar mag stellen.

Omcirkel:

Leg uit:

Franklin Roosevelt staat bekend om zijn programma New Deal. In de jaren '30 van de vorige eeuw vond in de Verenigde Staten de Grote Depressie plaats, een grote economische crisis. In de VS konden werklozen toen nauwelijks een beroep doen op een sociaal vangnet. President Franklin Roosevelt besloot om te investeren in de opbouw van een verzorgingsstaat. Er kwamen oudedagspensioenen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en uitkeringen voor de economisch zwakkeren.